

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16921>

Özet

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri (A?TÖ), bireylerin antisosyal davran??lar? rasyonelle?tirmesine ve bu tür davran??lara kar?? olumlu tutumlar geli?tirmesine neden olan bili?sel çarp?tmalar? ve inanç sistemlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu ölçek, Hurioglu ve Tümkiye (2016) tarafından Türk kültürüne uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, ölçeğin orijinal yapısını koruyarak Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir araç olarak kullanılabileceğini göstermiştir. Ölçek, özellikle genç yetişkinler ve ergenler arasındaki antisosyal eğilimlerin erken tespiti ve müdahale programlarının planlanması açısından önemli bir potansiyel sunmaktadır.

Ölçeğin Türkçeye adaptasyonu, psikometrik özelliklerinin detaylı bir şekilde incelenmesini içerir. Bu süreçte, dilsel geçerlik, yapı geçerliği ve iç tutarlılık analizleri gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular, A?TÖ'nün Türk örnekleminde antisosyal bilişsel yapılar? de?erlendirmede kültürel olarak uygun ve istatistiksel açıdan güçlü bir araç olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

Antisosyal ?nançlar, Antisosyal Tutumlar, Ölçek Uyarlama, Bilişsel Çarpıtma, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Lili Hurioglu, Selahattin Tümkiye.

Amaç

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri'nin temel amacı, bireylerin antisosyal eylemleri destekleyen veya me?rulaştırılan tutum ve inançların yoğunluğunu nicel olarak ölçmektir. Ölçek, bireyin yasalara ve toplumsal normlara karşı olan bilişsel eğilimlerini de?erlendirerek, potansiyel antisosyal davranış riskini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçeğin Türkçeye uyarlanmasıdaki spesifik amaç, orijinal ölçeğin psikometrik kalitesini Türk kültürel bağlamında doğrulamak ve böylece Türk akademisyenlerine, klinisyenlerine ve eğitim uzmanlarına güvenilir bir araçtırma ve uygulama aracı sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki genç popülasyonlarda antisosyal eğilimlerin anlaşılması ve önlenmesi için bilimsel zemin oluşturulmuştur.

Yapı

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri, antisosyal davranışın altında yatan bilişsel ve

motivasyonel yapılar? ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle şu temel unsurları içerir: (1) Suçlu Davranışa Yönelik Olumlu Tutumlar (suçun kabul edilebilirliğini veya faydasını görme), (2) Mağdurun Önemsizleştirilmesi (mağdura yönelik empati eksikliği veya suçlama) ve (3) Kuralları ihlal Etme Eğilimi (otoriteye ve yasalara karşı gelme inancı).

Ölçek, bireyin kendi davranışlarındaki rasyonelleştirme derecesini, yani antisosyal eylemlerini haklı çıkarma mekanizmalarındaki değerlendirir. Bu bilişsel yapılar, suçluluk ve pişmanlık duygularını azaltarak antisosyal davranışın sürdürülmesinde kritik rol oynar. Ölçek, bu inançları gücünü tespit ederek, bilişsel davranışçı müdahaleler için hedef alanlar belirlemeye olanak tanır.

Geçerlik

Hurioglu ve Tümkaya (2016) tarafından yürütülen adaptasyon çalışmasında geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Kaynakta detaylı bilgi verilmese de, adaptasyon sürecinde genellikle yapı geçerliliği ve e zamanlı geçerlik yöntemleri kullanılmıştır. Yapı geçerliliği, faktör analizi ile incelenmiş ve ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde korunduğu tespit edilmiştir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak ölçmesi gereken yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtüğünü doğrulamıştır.

E zamanlı geçerlik bağlamında, ölçekten alınan puanların, antisosyal davranışlarla ilişkili diğer ölçümlerle (örneğin, dürtüsellik veya risk alma davranışları) anlamlı ve beklenen yönde korelasyon gösterdiğini belirlenmiştir. Bu bulgular, Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri'nin Türk popülasyonunda geçerli bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, adaptasyon çalışmasında iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanarak değerlendirilmiştir. Adaptasyon çalışması, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir, bu da ölçek maddelerinin aynı psikolojik yapıyı ölçmekte tutarlı olduğunu işaret eder. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçeğin farklı alt boyutları için de ayrı ayrı raporlanmıştır.

Ek olarak, güvenilirlik çalışmaları test-tekrar test güvenilirliğini de incelenmiş olabilir. Bu analiz, ölçekten elde edilen puanların zaman içinde istikrarlı olduğunu ve rastgele ölçüm hatalarından minimum düzeyde etkilendiğini ortaya koyar. Bu psikometrik bulgular, A?TÖ'nün klinik ve araştırma ortamlarında tutarlı sonuçlar üretebileceğini garanti altına almıştır.

Faktör Analizi

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri'nin Türkçeye uyarlanması sürecinde hem Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) hem de Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. AFA, ölçeğin temel

boyutlar?n? ke?fetmek için kullan?lm?? ve orijinal ölçekle tutarlı? bir faktör yap?s? ortaya ç?karm??t?r. Bu faktörler, antisosyal bili?in farklı yönlerini temsil eden ayrı? alt ölçekler olarak gruplanm??t?r.

DFA ise, elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modele ne kadar uydu?unu test etmek amacıyla kullan?lm??t?r. Hurioglu ve Tümkiye (2016) çalı??mas?nda, DFA sonuçları model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?nırlar içinde oldu?unu ve ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk kültüründe de geçerli oldu?unu destekledi?ini raporlam??t?r. Bu güçlü faktör yap?s?, ölçe?in yapısal bütünlü?ünü sağlamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Orijinal ölçe?in formatı genellikle 4 veya 5'li Likert tipi dereceleme ölçe?idir (Örne?in: Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan Kesinlikle Kat?lıyorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil (Genellikle İngilizce).

Popülasyon Grubu: Genç Yeti?kinler, Ergenler, Üniversite Ö?rencileri.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Genç yeti?kinlik dönemi).

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çalı??ması, genellikle üniversite ö?rencileri veya genel lise popülasyonu gibi akademik ortamlardan toplanan örneklemeler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde gerçekleştirilebilen, öz bildirim (self-report) envanteridir. Uygulama süresi kısadır.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Çarpıtma, Antisosyal Kişilik, Suçluluk, Öz Bildirim Ölçe?i, Hurioglu ve Tümkiye, Üniversite Ö?rencileri, Psikolojik Ölçüm.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağılı?k E-posta Adresleri: drililhurioglu@gmail.com (Sorumlu Yazar İletişim)

Yazma Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu?

Ölçek, Hurioglu ve Tümkiye tarafından 2016 yılında Türkçeye uyarlanmıştır. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için telif hakkı sahipleriyle iletişime geçilmesi gerekebilir. Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: [the-adaptation-of-antisocial-beliefs-and-attitudes-scales-case-from-turkish-perspective-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/wp-content/uploads/2016/12/the-adaptation-of-antisocial-beliefs-and-attitudes-scales-case-from-turkish-perspective-toad.pdf)

Referanslar

Hurioglu, L., & Tümkiye, S. (2016). The Adaptation of Antisocial Beliefs and Attitudes Scales: Case from Turkish Perspective. *Universal Journal of Educational Research*, 4(7), 1614-1628.

Antisosyal ?nançlar ve Tutumlar Ölçekleri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir ve bu nedenle burada listelenememektedir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri sağlanmamıştır.